

Danske Underviser - organisationers Samråd

Beretning for perioden september 2013 til september 2015

Forord

Danske Underviserorganisationers Samråds sekretariat har udarbejdet denne beretning, som beskriver aktiviteter og beslutninger i DUS i perioden september 2013 til september 2015.

Beretningen er alene en overordnet beskrivelse af periodens aktiviteter. Den indeholder således ikke politiske vurderinger af samarbejdets værdi - eller bud på perspektiver for udviklingen af samarbejdet i DUS.

Beretningen forelægges for DUS' forretningsudvalg på mødet den 17. – 18. september 2015, hvor den danner udgangspunkt for forretningsudvalgets evaluering af det hidtidige samarbejde og for drøftelserne af perspektiverne for det fremtidige samarbejde.

Formålet med DUS er bl.a.

- at skabe et forum for drøftelse af underviserorganisationernes fælles interesseområder
- i videst muligt omfang at tilvejebringe fælles holdninger i undervisningspolitiske spørgsmål
- at sikre de tilknyttede organisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som Samrådet beslutter sig for at samarbejde om.

Samarbejdet i DUS respekterer organisationernes interne strukturer og anfægter ikke den enkelte organisations selvbestemmelsesret. Beslutninger i DUS træffes i enighed.

I sekretariatets tidligere beretninger er baggrunden for etablering af DUS-samarbejdet yderligere beskrevet.

Organiseringen af DUS-samarbejdet

Følgende 7 organisationer er p.t. medlemmer af DUS:

BUPL, Danmarks Lærerforening, Dansk Magisterforening, Frie Skolers Lærerforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, Handelsskolernes Lærerforening og Uddannelsesforbundet.

De tilsluttede organisationer repræsenterer tilsammen godt 174.000 medlemmer.

Kontingentet til DUS blev for 2013 fastsat til 4,50 kr. årligt pr. aktivt medlem og for 2014 til 5,00 kr. årligt pr. aktivt medlem.

Danmarks Lærerforening har varetaget sekretariatsfunktionen for DUS i denne periode. Som bilag til beretningen vedlægges DUS' regnskab for 2013 og 2014.

Dagsordner og referater fra møder i DUS regi kan downloades fra DUS' hjemmeside www.dus.dk

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget beslutter aktiviteterne i DUS og drøfter fælles og samordnede problemstillinger. Desuden beslutter de fælles DUS-udtalelser og behandler de "løbende" sager, som fremsendes fra arbejdsgrupperne eller fra de enkelte organisationer.

Forretningsudvalget godkender regnskabet for DUS' virksomhed og fastsætter budget og kontingent.

Forretningsudvalget består af formændene for de tilsluttede organisationer. Såfremt den enkelte organisation ønsker det, kan organisationen lade sig repræsentere af yderligere en repræsentant i forretningsudvalget. Udvalget mødes normalt 4 gange om året. I perioden har forretningsudvalget afholdt 8 ordinære møder og 2 ekstraordinære møder.

DUS' forretningsudvalg vælger i ulige år en formand. I perioden fra den 1/1 2014 til den 1/1 2016 er Anders Bondo Christensen, DLF, formand.

Arbejdsudvalget

Arbejdsudvalget forbereder bl.a. forretningsudvalgets møder. I perioden fra den 1/1 2014 til 1/1 2016 udgør Annette Nordstrøm, GL og Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet sammen med formanden Samrådets arbejdsudvalg. I perioden har arbejdsudvalget afholdt 8 møder.

DUS' faste arbejdsgrupper

DUS har tre faste arbejdsgrupper:

- DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø,
- DUS' arbejdsgruppe vedr. uddannelsespolitiske spørgsmål
- DUS' arbejdsgruppe vedr. internationale forhold (DLi).

Som bilag til beretningen vedlægges oversigt over gruppernes aktuelle sammensætning.

Forretningsudvalget

Forretningsudvalget har i perioden haft som overordnet tema at sætte fokus på dannelse i uddannelsessystemet og kvalitet i uddannelsessystemet.

Eksempler på aktiviteter og initiativer

DUS-høring den 28. maj 2014 i Landstingssalen om kvalitet i uddannelsessystemet og uddannelserne

DUS afholdt den 28. maj 2014 en høring på Christiansborg om 'Kvalitet i uddannelsessystemet' med 131 deltagere. På høringen var oplæg af formand for Kvalitetsudvalget Jørgen Søndergaard, underdirektør i Dansk Industri, Charlotte Rønhoff og forskningschef ved VIA UC Andreas Rasch-Nielsen. Høringen satte fokus på: Hvad skaber kvalitet i uddannelserne? Hvad er formålet med uddannelse? Hvilke behov skal uddannelserne opfylde? Hvad skal fremtidens unge kunne?

Debatoplæg i Politiken oktober 2014

DUS' forretningsudvalg fik forud for udgivelsen af Kvalitetsudvalgets 2. rapport i oktober 2014 bragt et debatoplæg i Politiken under overskriften: Bevar dannelse i uddannelsen. I indlægget argumenteres for vigtigheden af, at demokrati og dannelse vægtes højt i uddannelsessystemet.

Samarbejdet med undervisningsminister Christine Antorini

Den 29. oktober 2014 afholdt forretningsudvalget møde med Christine Antorini. Baggrund for mødet var et ønske fra DUS om, at Christine Antorini redegjorde for sine konkrete overvejelser i forhold til at opfylde den målsætning, som blev aftalt i forbindelse med det fjerde International Summit on Teaching Profession i Wellington. Som en opfølgning på mødet inviterede undervisningsministeren organisationerne til at indgå i et samarbejde om evalueringskultur. En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for undervisningsministeriet og underviserorganisationerne har arbejdet med lokal feedback- og evalueringskultur for at udvikle undervisningen samt elevernes læring og trivsel.

Det var planen, at et oplæg fra arbejdsgruppen skulle drøftes på et møde mellem Christine Antorini og DUS' forretningsudvalg den 1. juni 2015. På mødet skulle det ligeledes drøftes, hvordan undervisningsministeriet og underviserorganisationerne som opfølgning på Summit 2015 kan etablere en forpligtende dialog, hvor de sammen med forskere og eksperter kan drøfte de dannelses- og uddannelsesmæssige udfordringer i det 21. århundrede. På baggrund af disse drøftelser skulle der i fælleskab udarbejdes et diskussionsoplæg med spørgsmål og dilemmaer, som skal indgå i debatten om organiseringen af - og indholdet i - det fremtidige danske uddannelsessystem. Mødet den 1. juni 2015 blev imidlertid aflyst pga. folketingsvalget. DUS har derfor i brev af 29. juni 2015 bedt Ellen Trane Nørby om et snarligt møde.

Uddannelsespolitisk topmøde

DUS havde planlagt, at der i forbindelse med valgkampen skulle gennemføres et uddannelsespolitisk topmøde med deltagelse af Kristian Jensen, Christine Antorini og Marianne Jelved på Gefion Gymnasium i København. Mødet skulle ledes af Clement Kjersgaard, streamer og organisationernes kommunikationsmedarbejdere havde udarbejdet en kommunikationsplan for pressedækning af mødet. Beklageligvis var det ikke muligt – pga. den korte valgkamp og

Folkemødet på Bornholm – at finde et tidspunkt, hvor både Christine Antorini og Kristian Jensen havde mulighed for at deltage. Det er besluttet at forsøge at gennemføre et tilsvarende uddannelsespolitisk topmøde i ugen op til Folketingets åbning den 6. oktober 2015.

Møder med repræsentanter fra LO og DA

Forretningsudvalget har i perioden afholdt 2 møder med repræsentanter fra LO og DA. På mødet i juni 2014 blev EUD-reformen drøftet - med særligt henblik på vejledningsindsatsen, erhvervsuddannelserne og kravspecifikationer. På mødet i november 2014 orienterede centerleder Anders Ladegaard, UU-Lillebælt om brobygningsprojektet: ”Mobication – fra grundskole til erhvervsliv”. Efterfølgende holdt Anders Ladegaard – i sin egenskab af næstformand i UU-Danmark – oplæg om vejledning og brobygning. Begge oplæg blev indgående drøftet.

Det har desværre pga. sygdom været nødvendigt at flytte et planlagt møde med LO og DA i august 2015 om samarbejdet mellem skoler/uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet til efteråret 2015.

TR-rollen efter OK-13

Forretningsudvalget nedsatte i foråret 2014 en ad hoc-sekretariatsgruppe om TR-rollen. Det var arbejdsgruppens opgave at beskrive de udfordringer og problemer, som underviserorganisationernes TRer stod med efter OK-13 – og udarbejde et internt inspirationsnotat, som beskrev de faglige og/eller personlige kompetencer, som det er hensigtsmæssigt, at TRer på underviserområdet mestrer uden aftaler om arbejdstid. Ad hoc-sekretariatsgruppen udarbejdede efterfølgende et internt inspirationsnotat, som de enkelte organisationer selv besluttede anvendelsen af, fx i relation til OK-15. DUS afholdt efterfølgende et møde for de af underviserorganisationernes medarbejdere, som er ansvarlige for organisationernes TR-uddannelser. Formålet med mødet var gensidig orientering om indhold og struktur af organisationernes TR-uddannelse, erfaringsudveksling og gensidig inspiration,

Underviserarbejdet efter OK-13 og OK-15

Siden efteråret 2013 har underviserarbejdet efter OK-13 været fast punkt på dagsordenen for forretningsudvalgets møder. Forretningsudvalget har bl.a. drøftet de problemstillinger, som knytter sig til arbejdstidens organisering inden for organisationernes områder samt forskellige strategier og mulige scenarier i forhold til OK-15. Efter overenskomstforhandlingernes afslutning har forretningsudvalget drøftet de væsentligste aktuelle udfordringer efter OK-15 – og organisationernes strategier i forhold til disse. Det er besluttet, at forretningsudvalget fortsætter dette arbejde bl.a. med afsæt i konkrete eksempler på initiativer, som organisationerne har taget for fx at styrke TR eller fællesskabet mellem medlemmerne på en arbejdsplads.

Arbejds miljøgruppen

Arbejds miljøgruppen består af sekretariatsmedarbejdere fra de syv tilknyttede organisationer. Herudover inviteres den arbejdstagerrepræsentant, der udgør den ene halvdel af formandskabet for Branchearbejds miljørådet for undervisning og forskning (BAR U&F) og DUS' medlem af bestyrelsen for Dansk Center for Undervisnings miljø (DCUM) til arbejdsgruppens møder.

Arbejdsgruppen holder som hovedregel møde forud for møderne i BAR U&F. Dette for at afklare de enkelte organisationers synspunkter til emner, som behandles på rådsmødet i BAR U&F, hvor også repræsentanter for ledere og arbejdsgivere deltager. Arbejdsgruppen holder tre til fire møder om året.

Området har i den seneste periode været underlagt konstante og meget store forandringer. Det har forstærket presset på især det psykiske arbejdsmiljø. Med henblik på, at der ydes en ekstra indsats i 2016 og 2017, er der ved OK-15 på såvel det statslige, regionale som kommunale område afsat betydelige midler til en sådan indsats.

På mange arbejdspladser varetages samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere om arbejdsmiljøindsatsen i samme fora som samarbejdet om personaleforhold i al almindelighed. Her er organisationerne opmærksomme på, at arbejdsmiljøet kan blive ”klemt”. Derfor er det nødvendigt med en konstant opmærksomhed fra de faglige organisationers side på, at arbejdsgiverne lever op til deres forpligtelser, som de fremgår af arbejdsmiljøloven.

Der har i gruppen været drøftelser af, på hvilken måde organisationerne bedst kan forberede arbejdspladserne på Arbejdstilsynets særlige tilsynsindsats om psykisk arbejdsmiljø på undervisningsområdet, der finder sted i efteråret 2015. Efter indsatsen opsamler Arbejdstilsynet erfaringer, og disse skal bruges i det videre arbejde for at forbedre det psykiske arbejdsmiljø.

DUS’ arbejdsmiljøgruppe har i perioden haft et færre antal møder, hvilket skyldes aflyste møder i BAR U&F samt flere udskiftninger blandt gruppens medlemmer.

Den uddannelsespolitiske arbejdsgruppe

Arbejdsgruppen har i perioden holdt 12 ordinære møder, 8 møder i mindre ad hoc-grupper og 2 fælles møder med organisationernes kommunikationsmedarbejdere.

Indsatsområderne kan samles under overskriften ’Kvalitet i uddannelsessystemet og dannelses’. Områder, der i særlig grad har optaget arbejdsgruppen:

1. Dannelse og kvalitet i uddannelsessystemet og uddannelser, EUD-reformen, vejledningsreformen, DEA’s udspil om fremtidens ungdomsuddannelser, akkreditering af professionshøjskoler, ressourceundersøgelse om (kvalitets)indikatorer i uddannelsessystemet, SVU, digitalisering og undervisningen, kvalitetssikring af uddannelser, serviceeftersyn af gymnasier, øget brug af dimensionering, taxametersystemet herunder social taxameter, politisk lobbyarbejde, fremdriftsreformen, daginstitutioners betydning for børns sociale udvikling, Policy Paper on Quality assurance in Higher Education fra Etsuc, reform af professionsuddannelser (pædagog og sundhed) m.m.
2. I perioden er der kommet adskillige uddannelsespolitiske udspil fra regeringen, som kan genfindes i DUS’ indsatsområder. I perioden er det blandt andet Produktivitetskommissionen og Udvalget for Kvalitet og Relevans i de Videregående Uddannelser (Kvalitetsudvalget), som har haft betydning for flere af DUS’ indsatser. Kommissionen afsluttede arbejdet foråret 2015 med en samlet rapport over diverse anbefalinger herunder uddannelsespolitiske forslag. Det samme gjorde Kvalitetsudvalget med forslag til, hvordan kvalitet, relevans og sammenhæng kan styrkes på de videregående uddannelser.
3. Regeringens 95 % målsætning har arbejdsgruppen nøje fulgt inden for vejledning, rekruttering, overgang, fastholdelse, frafald og omvalg i uddannelsessystemet m.m.

Med områderne som 'bagtæppet' har DUS:

- gennemført en stafet om dannelse i de fleste af DUS-organisationernes medier – også med indlæg fra eksterne aktører
- planlagt og forestået DUS-høringen på Christiansborg
- planlagt en kronik/kommentar om kvalitet og dannelse i uddannelsessystemet, som ikke blev færdig af interne grunde
- indgået i planlægningen af et uddannelsespolitisk topmøde op til Folketingsvalget juni 2015

Arbejdsgruppen følger så vidt muligt økonomien på uddannelsesområdet, udbudsstrukturen, forpligtelsen til forskning, søgningen til universiteterne, professionshøjskolerne, EUD og VEU samt professionernes beskæftigelsessituation. Konsekvenserne af de mange uddannelsesreformer optager også arbejdsgruppen i forhold til restgrupper.

Mødeleder for arbejdsgruppen har fra maj 2013 til maj 2014 været Anette Rachlitz, GL. Herefter overtog Bodil Hoier Nielsen, HL, posten. I august 2014 blev Susan Clausen, HL, mødeleder.

Danske Lærerorganisationer International, DLI

Det internationale uddannelsespolitiske arbejde varetages af den permanente arbejdsgruppe DLI (Danske Lærerorganisationer international) og af Bruxelleskontoret. DLI følger de aktuelle internationale sager på uddannelses- og arbejdsmarkedsområdet med primært fokus på EU og OECD. DLI har i perioden afholdt 14 møder, forberedt af Bruxelleskontoret. I perioden september 2013 til februar 2014 har nyhedsbrevet EUpDate været udgivet tre gange med fokus på de vigtigste internationale politiske emner. EupDate blev fra oktober 2014 erstattet af "DLI nyhedsbrev" med fokus på aktuelle sager, publikationer og events og med DUS-organisationernes politiske medarbejdere samt andre interesserede som målgruppe. Dette nyhedsbrev er i perioden udgivet ca. 26 gange. I april 2015 udkom nyhedsbrevet "Internationalt Perspektiv" for første gang med mere dybdegående artikler og med det politiske niveau i organisationerne som primære målgruppe. Internationalt Perspektiv er i perioden udkommet tre gange. I perioden har DLI på vegne af DUS-organisationerne udarbejdet høringssvar om primært EU-sager, særligt Europa 2020 og Uddannelse 2020, samt bidraget til besvarelser af spørgeskemaer udarbejdet af ETUCE. Der har ligeledes været udarbejdet fælles høringssvar for alle DUS-organisationerne i relation til arbejdet i Undervisningsministeriets EU-specialudvalg. Repræsentanter fra Undervisningsministeriet har deltaget i en række møder i DLI.

EU's uddannelsespolitik er i perioden i stigende grad blevet koblet til EU's vækst- og beskæftigelsesdagsorden som en reaktion på generelle tendenser for uddannelsespolitikken samt den finansielle krise i Europa. Også ændringer i forbindelse med udnævnelsen af Kommissionen i 2014 har medført, at uddannelse i mindre grad betragtes som et selvstændigt sektorområde og i stigende grad som et redskab for særligt beskæftigelsespolitikken. I OECD-regi har der været fokus på betydningen af uddannelsesreformer og rammerne for disse, der har bidraget til en strukturorienteret diskussion af uddannelse. Samtidig har TALIS-undersøgelsen bidraget til bl.a. et fokus på lærernes betydning for kvalitet i uddannelse på både internationalt og nationalt niveau i Europa.

Både privatisering og handel med uddannelse er igen tilbage på den internationale og europæiske dagsorden. Dels er der øget fokus på internationale virksomheders aktiviteter på uddannelsesområdet, særligt i udviklingslande og et gryende politisk pres for at drøfte muligheden for privatiseringstiltag og offentlig-privat partnerskab i uddannelse i første omgang i bl.a. de sydeuropæiske lande med baggrund i den økonomiske situation i landene, dels har de igangværende forhandlinger om frihandelsaftaler som den mellem EU og USA (TTIP – Transatlantic Trade and Investment Partnership) skabt stort fokus på handel ift. offentlige tjenesteydelser, herunder uddannelse.

Ovenstående områder har DLI's og Bruxelleskontorets opmærksomhed, og der har været arbejdet med disse og andre relevante sager i perioden. Der kan læses nærmere om sagerne på www.dlint.org.

Sagsbehandlersamarbejdet

Som en permanent ordning varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende arbejdsskader for GL, HL, FSL og Uddannelsesforbundet. Derudover varetager DUS sagsbehandlingen vedrørende rådgivning af medlemmer med psykiske arbejdsmiljøproblemer for GL og HL. Endelig varetager Bruxelleskontoret arbejdet med uddannelses- og arbejdsmarkedsspørgsmål på EU-niveau for DUS.

DUS' arbejdsgrupper pr. 1. august 2015

<p>Arbejdsmiljøgruppen</p> <p>Per Baunsgaard, BUPL Inge Larsen, DLF Aase Riis, DM Bolette Bom, FSL Jess Rasmussen, GL Susan Clausen, HL Anne-Marie Boelt, Uddannelsesforbundet</p>	<p>Den uddannelsespolitiske gruppe</p> <p>Marcus Balslev, BUPL Ulla Maria Mortensen, DLF Jens Vraa-Jensen, DM Josua Christensen, FSL Anette Rachlitz, GL Susan Clausen, HL Sissel Kondrup, Uddannelsesforbundet</p>
<p>DLi</p> <p>Stig Lund, BUPL Jesper Støier, DLF Dorte Lange, DLF Kristina Aaltonen, DLi Jens Vraa-Jensen, DM Monica Jørgensen, FSL Hans Laugesen, GL Susan Clausen, HL Frank Jørgensen, Uddannelsesforbundet</p>	